

SÈRIE 2

Exercici 1

1.1.

És un format panoràmic que, en comparació amb el format 4:3, que és l'estàndard utilitzat per la televisió analògica, augmenta en un 30 per cent la visió de la imatge de la pantalla.

(1,5 punts)

1.2.

Panoràmica: és una tècnica del llenguatge audiovisual que consisteix en un moviment de la pròpia càmera sobre el seu eix, ja sigui horitzontal o verticalment. Normalment, la càmera està situada en un trípode i gira sobre aquest eix. El gir pot ser horitzontal (panoràmica horitzontal) o vertical (panoràmica vertical).

Escombrat: és una transició entre plans basada en un ràpid moviment de càmera en el qual l'enquadrament canvia d'un lloc a un altre en dècimes de segon. L'escombrat és un tipus de panoràmica que realitza la càmera sobre el seu propi eix.

La principal diferència, per tant, és la velocitat amb què es fa la panoràmica.

(1,5 punts)

1.3.

L'edició per tall entre dos plans és aquella que consisteix en unir els dos plans sense cap tipus de transició o cortineta.

L'edició per encadenat és un tipus de transició entre dos plans en el qual el primer d'ells va desapareixent a la mateixa velocitat amb què va apareixent el segon per superposició.

(1,5 punts)

Exercici 2

Opció A

2.1.

Les redaccions poden ser molt diverses, per això, es valorarà en la resposta la bona estructuració i exposició de les idees bàsiques i la capacitat de desenvolupar un discurs narratiu clar i sintètic en referència a l'anàlisi de la imatge. Dins de la valoració de la competència d'analitzar visualment la imatge, s'avaluarà positivament l'abundant utilització de terminologia pròpia de la matèria i la comprensió d'allò que es demana.

Els conceptes mínims que han d'estar presents a la redacció són:

Estructura dels elements que componen la imatge: ens trobem davant d'una imatge guanyadora del primer premi World Press Photo 2020. Pel que fa a la composició dels elements presents, veiem un grup de persones que envolten una altra, situada al centre físic de la fotografia (com a informació de context que els alumnes no han d'aportar, aquest jove recita poesia mentre la resta de persones criden consignes demanant un govern civil a Sudan). És una imatge espontània, no preparada, però el fotògraf ha sabut trobar el centre d'interès: el noi que recita emmarcat entre dos joves més en primer terme de perfil i la resta de manifestants en semicercle. Som davant d'un pla general amb angulació frontal.

Valoració cromàtica: la imatge juga amb la gamma cromàtica dels negres. La foscor de la nit només es veu trencada per les llums dels telèfons mòbils dirigides al jove del centre. Aquesta il·luminació indirecta destaca el seu perfil dret i la camisa que porta (en un to blavós).

Les textures: gran part de la imatge té una textura llisa produïda per la foscor de la nit (tot el terç superior). Les persones presents queden desdibuixades (a excepció del personatge central), conformant un tot homogeni on sobresurten les llums dels telèfons mòbils, generant punts de rugositat en contrast amb la resta d'elements.

(3 punts)

2.2.

Es tracta d'una imatge en pla general i angulació frontal. El pla general es fa servir per visualitzar completament els models i enquadra tots els elements de l'escena. Es correspon amb una distància social pública i el seu valor expressiu és de presentació i context. La funció més habitual del pla general és la funció descriptiva, ja que mostra un escenari determinat, un paisatge o una multitud.

L'angle frontal és quan la càmera es col·loca en paral·lel al terra. En el cas de la figura humana, la càmera es col·loca a l'alçada dels ulls. Si és un objecte, es grava en una posició mitjana. Aquesta angulació també té un caràcter merament descriptiu, denota normalitat.

Altres angulacions possibles poden ser: zenital, picat o contrapicat.

(2 punts)

2.3.

El fotoperiodisme és la representació gràfica d'un esdeveniment en qualsevol dels seus formats (escrit, digital o audiovisual) vinculat amb l'actualitat. Com a gènere periodístic s'organitza en seccions i especialitats; així podem parlar de fotoperiodisme de guerra, polític, esportiu, etc. El fotoperiodisme comparteix, tot i que amb matisos, els principals trets diferencials del periodisme. D'aquesta manera es pot dir que el fotoperiodista utilitza les imatges com el periodista ha fet servir la narració escrita per copsar la realitat i fer-la arribar al seu públic. Les seves característiques principals són:

Actualitat: el contingut de les imatges ha de reflectir un fet actual, es tracta de portar a l'audiència allò que s'està esdevenint en aquell moment, allò que és notícia perquè és rellevant, important o interessant.

Objectivitat: el fotoperiodisme ha de fugir, per definició, de qualsevol manipulació de la imatge prèvia o posterior a la seva realització. Se suposa que allò que reflecteix l'objectiu del fotoperiodista ha de ser la realitat, un reflex de la veritat sense filtrar, i adequat al principi de l'ètica del periodisme i el seu codi deontològic. Així, són habituals en aquestes fotografies les imatges crues i dures dels conflictes bèl·lics o altres esdeveniments dramàtics.

Qualitats estètiques: en el fotoperiodisme coincideixen la voluntat periodística de reflectir la realitat amb la capacitat de l'artista plàstic d'evocar sensacions i sentiments mitjançant les seves imatges. D'aquesta manera, ens trobem amb una estètica molt acurada i una construcció visual molt treballada. Són habituals les imatges visualment molt espectaculars, que inclouen grans esdeveniments històrics i moments clau del nostre passat immediat. També es caracteritza per l'espontaneïtat del fet que reflecteix, la qual cosa fa que el fotoperiodista hagi de triar entre la perfecció tècnica de la fotografia i la necessitat de copsar el moment just en què es produeix l'acció.

(2 punts)

Opció B

2.1.

Es tracta de dibuixar una sèrie de nou dibuixos. S'ha de valorar que l'alumne ha entès i sap aplicar els tipus de plans demanats, els quals han d'estar correctament realitzats i identificats, bé amb el nom complet o amb les abreviatures habituals. Es valorarà la qualitat gràfica en la realització dels dibuixos i la coherència narrativa, és a dir, el fil conductor.

(3 punts)

2.2.

Una nit a l'òpera pertany al gènere cinematogràfic de la comèdia.

La comèdia és el gènere universal i atemporal que ofereix una visió humorística de la realitat. La seva característica principal consisteix a il·lustrar arguments que, a partir d'un plantejament simple, es van enredant fins a arribar a situacions de confusió divertida. La solució acostuma a ser el final feliç o el predomini d'elements risibles, com la presència de personatges caracteritzats amb defectes, vicis o trets de la personalitat desmesurats o la utilització de diàlegs brillants que normalment juguen amb l'ambigüitat.

El protagonista de la comèdia acostuma a ser un personatge de baixa qualitat moral amb vicis i defectes propis dels éssers humans, però molt complex.

L'objectiu principal de la comèdia, encara que camuflat sota l'aspecte de pur entreteniment, consisteix a evidenciar les contradiccions presents en la societat.

(2 punts)

2.3.

El muntatge és l'organització dels plans d'un discurs audiovisual a partir d'una sèrie de condicions d'ordre i durada. Hi ha molts tipus de muntatges.

El muntatge lineal és el que segueix una acció única desenvolupada per la successió d'escenes en ordre cronològic.

El muntatge en paral·lel és aquell en què dues o més escenes, independents cronològicament, es desenvolupen simultàniament, creant una associació d'idees en l'espectador. No importa que les dues accions tinguin lloc en temps diferents.

Els exemples que posin els alumnes poden ser molt variats. En tot cas, han d'explicar el fil conductor de la història perquè s'entengui el tipus de muntatge exemplificat.

(2 punts)

SÈRIE 5

Exercici 1.

1.1.

El *flash back* és una tècnica cinematogràfica que consisteix en l'alteració de la seqüència cronològica de la història. Es tracta d'un salt cap enrere en el temps per a retornar novament al moment present de la narració.

El *flash forward* és una tècnica cinematogràfica que consisteix en l'alteració de la seqüència cronològica de la història. Es tracta d'un salt cap endavant en el temps per a retornar novament al moment present de la narració.

(1,5 punt)

1.2.

El punt de fuga és el lloc imaginari on convergeixen les línies paral·leles (que s'uneixen a l'infinit) en una imatge amb perspectiva, com la de l'ull humà i les càmeres. El punt de fuga ens ajuda a donar profunditat a les imatges.

(1,5 punt)

1.3.

Aire és l'espai més o menys buit que es deixa entre els subjectes principals que surten a la imatge i els límits de l'enquadrament. Es valorarà la qualitat gràfica.

(1,5 punt)

Exercici 2.

Opció A

2.1.

Les redaccions poden ser molt diverses, per això es valorarà en la resposta la bona estructuració i exposició de les idees bàsiques i la capacitat de desenvolupar un discurs narratiu clar i sintètic en referència a l'anàlisi de la imatge. Dins de la valoració de la competència d'analitzar visualment la imatge, s'avaluarà positivament l'abundant utilització de terminologia pròpia de la matèria i la comprensió d'allò que es demana.

Els conceptes mínims que han d'estar presents a la redacció són:

Estructura dels elements que componen la imatge: ens trobem amb una imatge en pla general i angulació frontal. Hi ha dos elements que destaquen de la resta: la noia i el mirall. De la primera intuïm el seu cos, ja que ha estat substituït pel mirall que reflecteix perfectament la gespa que envolta l'escena, provocant la sensació de que el cap de la noia i les seves mans estan surant en l'aire. En el cas del mirall, la continuïtat perfecta de la línia de la gespa fa pensar que aquest no existeix i que únicament està format pel marc. La resta d'elements de la imatge passen desapercibuts, ja que tota la intencionalitat de la fotografia està dirigida cap al centre, cap a la noia i el mirall.

Valoració cromàtica: és una fotografia en color, però en una paleta de colors en la que predomina el verd de la gespa i els tons groguencs de cabell de la noia i el marc del mirall. El fons, pràcticament difuminat en negre ajuda a emmarcar l'escena. La llum es dirigeix al centre, destacant més als protagonistes.

Les textures: la major part de les textures presents són llises (el fons negre, el mirall, la cara, mans i cames...), menys les petites rugositats de la gespa que està situada en el primer terme de la fotografia.

(3 punts)

2.2.

Ens trobem davant d'una fotografia artística. La fotografia artística és un gènere on la perspectiva de l'autor es troba molt present, reflectint els seus sentiments, emocions, pensaments i, fins i tot, el seu vessant més cultural.

En la fotografia artística la composició, l'enquadrament, la llum, els aspectes formals... tot té una intencionalitat, l'autor busca generar una reacció en l'espectador. En aquest cas, l'artista juga amb l'efecte del mirall superposat sobre el cos de la model, deixant veure només la cara, mans i cames.

Les fotografies artístiques poden ser manipulades posteriorment per a arribar a l'efecte buscat pel fotògraf.

(2 punts)

2.3.

El fotomuntatge és una composició fotogràfica que es fa a partir de diferents imatges. En molts casos, s'utilitza per a crear una imatge que no es podria aconseguir de manera natural. Aquestes composicions poden tenir diferents finalitats: artística, humorística, publicitària o, fins i tot, de denúncia. En algunes ocasions la intenció del fotomuntatge és la d'enganyar a l'espectador, fent creure que allò que veiem és real.

Amb el desenvolupament de les eines informàtiques, la creació de fotomuntatges s'ha simplificat i perfeccionat molt.

(2 punts)

Opció B

2.1.

Es tracta de dibuixar una sèrie de nou dibuixos. S'ha de valorar que l'alumnat ha entès i sap aplicar els tipus de plans demanats, els quals han d'estar correctament realitzats i identificats, bé amb el nom complet o amb les abreviatures habituals. Es valorarà la qualitat gràfica en la realització dels dibuixos i la coherència narrativa, és a dir, el fil conductor.

(3 punts)

2.2.

Centaures del desert pertany al gènere cinematogràfic del western. Aquest és un gènere típic del cinema nord-americà i, majoritàriament, està ambientat a l'antic oest americà. Habitualment també s'usa l'expressió "pel·lícula de l'oest" o "pel·lícula de vaquers".

Aquest gènere ha sabut mostrar les tensions entre l'individu i la comunitat; entre ramaders i agricultors; entre els indis, els colons i els militars; entre l'oest rural i l'est urbà i industrial de la segona meitat del segle XIX.

El western barreja l'esperit d'aventura, les condicions complicades dels protagonistes i el caràcter violent que van acompanyar la colonització d'aquests territoris. En aquestes pel·lícules trobem gran quantitat d'arquetips: el xèrif, els cowboys, els indis, el Setè de Cavalleria, les caravanes, la diligència, el ferrocarril... També els arguments són recurrents: la guerra contra els indis, la febre de l'or, la conquesta de l'oest... I una escenografia molt concreta: el desert i l'orografia pròpia de la zona.

Un dels actors més coneguts dins d'aquest gènere va ser John Wayne (protagonista de Centaures del desert). Cap altre actor va simbolitzar aquest món com ell. Al fotograma d'aquesta pel·lícula es poden trobar part dels arquetips abans descrits, així com l'escenografia pròpia del gènere.

(2 punts)

2.3.

Les respostes poden ser variades. Bàsicament l'alumnat ha d'explicar en la panoràmica vertical de quina posició, pla i angle parteixen i fins a quina posició, pla i angle arriben.

Exemple: panoràmica de baix a dalt, inici amb un pla de detall d'uns peus, angle picat; final en un pla mig d'un home, angle contrapicat. L'exemple també pot ser en sentit contrari.

En qualsevol cas, l'angle de la càmera variarà de picat a contrapicat o de contrapicat a picat. Aquesta variació ha de quedar clara en el dibuix.

(2 punts)